

NARAVNE DANOSTI IN STRUKTURA

474.633 ha KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ (KZU)

- 57 % trajni travniki in pašniki
- 37 % njive
  - 8 ar/prebivalca
- 6 % trajni nasadi
- 76 % OMD (73 % gorska)

37 % NATURA 2000

- 20 % kmetijskih zemljišč

69.902 KMETIJSKIH GOSPODARSTEV (KMG)

- 231 podjetij
- 69.671 družinskih kmetij
  - 29.523 pretežno tržnih
- 7 ha KZU/KMG povprečno
- 9,1 GVŽ/KMG povprečno

1.633 MIO EUR VREDNOST KMETIJSKE PROIZVODNJE

- 54 % rastlinska
- 46 % živinoreja
  - 30 % govedo in mleko

POVEZOVANJE

POGODBENO

ORGANIZACIJE / SKUPINE PROIZVAJALCEV

ZADRUŽNO

ZADRUŽNO POVEZOVANJE

60 ZADRUG, ČLANIC ZZS

- zadrugi odkup in oskrba
- predelava
- trženje

13.500 DRUŽINSKIH KMETIJ

- 46 % od vseh tržnih

330 TRGOVIN NA PODEŽELJU

2.700 DELOVNIH MEST V ZADRUGAH

900 MIO EUR VSEH PRIHODKOV

- 50 % trženje pridelka

3 MIO EUR DOBIČKA

VRZELI

NIZKA CENOVNA KONKURENČNOST KMETIJSTVA

- naravni dejavniki, razdrobljena in razpršena struktura, diverzificirana dejavnost, majhna ekonomija obsega

ŠIBKA VERTIKALNA POVEZANOST VERIGE

- individualna trenutna korist nad skupno in dolgoročno

POMANJKANJE INVESTICIJSKEGA KAPITALA V VERIGI

- vremenski vplivi in zahteve družbe (okoljske, dobrobit živali, ...), tehnološka nekonkurenčnost

CENE KMETIJSKIH PRIDELKOV NE POKRIJEJO DODATNIH STROŠKOV TRAJNOSTI

EKONOMSKI IN SOCIALNI TEMELJ TRAJNOSTI PODREJENA OKOLJSKEMU

NEPOVEZANOST URADNIH BAZ PODATKOV IN POMANJKLJIV NADZOR POREKLA

- ugodno okolje za potvorbe porekla in posledično nizko zaupanje kupcev

UKREPI

DOLGOROČNA STRATEGIJA KMETIJSTVA IN ŽIVILSTVA

- potencial sektorske samooskrbe oz. po posameznih vrstah znotraj sektorja (S&Z); prehranska suverenost nadcilij, ukrepi SKP orodje

CILJNE INVESTICIJE V INFRASTRUKTURO, TEHNOLOŠKI NAPREDEK, KADRE IN ZNANJE

- pozitivna diskriminacija verige, ki temelji na surovini slovenskega porekla

PRAVNE PODLAGE ZA SKLEPANJE SPORAZUMOV, DOGOVOROV V VERIGI V SKLADU S PRAVILI KONKURENCE

- medpanožne organizacije – platforma za dialog, spodbujanje dobrih praks in preglednost trga, prerazporejanje vrednosti in partnersko prevzemanje rizikov poslovnega okolja

ENOTEN INFORMACIJSKI SISTEM ZA NADZOR MASNIH TOKOV PO POREKLU IN UGOTAVLJANJE ODMIKOV V REALNEM ČASU, SODOBNE METODE ZA UGOTAVLJANJE PRISTNOSTI POREKLA

CILJI

STABILNEJŠE IN PREDVIDLIVEJŠE POSLOVNO TER PARTNERSKO OKOLJE

TEHNOLOŠKO IN STROŠKOVNO UČINKOVITEJŠA VERIGA, KI TEMELJI NA SLOVENSKI SUROVINI

- pridelava – zbiranje, priprava za trg, trženje – predelava – trgovina

PRAVIČNA PORAZDELITEV VIŠJIH STROŠKOV TRAJNOSTI, DOBROBITI ŽIVALI

- država – partnerji v verigi – končni potrošnik

SLOVENSKO POREKLO IN SHEMA KAKOVOSTI IK-SI NAJPOMEMBNEJŠI NAKUPNI DEJAVNIK

PREHRANA RANLJIVIH SKUPIN, TEMELJEČA NA ŽIVILIH SLOVENSKEGA POREKLA, SHEMAH KAKOVOSTI

- javni interes – zmanjševanja erozije habitatov in biodiverzitete ter emisij TPG na globalni ravni ter tveganj za kronične nenalezljive bolezni na lokalni ravni – nižji stroški okoljske, zdravstvene in socialne blagajne na dolgi rok

VITALNO, PRODUKTIVNO, SLIKOVITO IN SOCIALNO VARNO SLOVENSKO PODEŽELJE

- temelj trajnosti so družinske kmetije, generator trajnostnega turizma in storitev na podeželju

5 TRGOVINSKIH VERIG POKRIVA 85 % SLOVENSKEGA TRGA

- 4 mednarodne verige, 1 lokalna
- več kot 85 % tržni delež
- hiper/super marketi

DRUGO MESTO PO PRODAJNI POVRŠINI NA PREBIVALCA V EU

- 380 m²/1000 prebivalcev¹
(Vir: Cushman & Wakefield)

INTENZIVNO OGLAŠEVANJE

- med prvih 20 oglaševalci na 1., 2., 3. in 12. mestu²
- med prvih 20 ni nobenega slovenskega živilskega podjetja²

VELIKA KONKURENČNOST MED TRGOVCI

- tekmovanje za nizke cene, ki ga spodbujajo ukrepi države
- pritiski na odkupne cene

252 MIO EUR BRUTO VREDNOST OGLAŠEVANJA 5 TRGOVINSKIH VERIG V 2022²

- 45 % bruto vrednosti prvih 20 oglaševalcev²
- 6 % prihodkov živilsko-predelovalne industrije v Sloveniji (ŽPI)³
- 34 % dodane vrednosti ŽPI³
- 1,5 X čisti dobiček ŽPI³
- 30 % vseh prihodkov zadrug ZZS⁴
- 60 % prihodkov zadrug ZZS iz prodaje pridelka⁴
- 85 X dobiček zadrug ZZS⁴
- 84 X 3 letni proračun za promocijo sheme kakovosti izbrana kakovost Slovenija
- 90 % vrednosti skupnih sredstev SN SKP 2023–2027 za naložbe v kmetijsko proizvodnjo in predelavo kmetijskih pridelkov⁵

¹ Vir: Cushman&Wakefield

² Vir: Mediana, Marketing magazin, marec 2023

³ Preračun glede na podatke iz Poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2022

⁴ Preračun glede na podatke AJPES za zadruge, članice ZZS

⁵ Brez naložb v namakalno infrastrukturo in zemljiške operacije

